Interreg 20 veiksmes stāsts: Projekti Heritage un Heritage.lv - Daugavpils cietokšņa, Cesvaines pils un Rundāles pils sadarbība

Heritage projekta mērķis bija veicināt kultūras mantojuma tūrismu programmas teritorijā, restaurējot objektus un attīstot pārrobežu tūrisma risinājumus ar tūristu un apmeklētāju skaita pieauguma lielāko potenciālu. Savukārt, **Heritage.lv** projekta mērķis bija kapitalizēt un nostiprināt projekta Heritage rezultātus.

Projekta HERITAGE galvenās aktivitātes (2019. - 2022. gads):

- Daugavpils cietokšņa 7. bastiona Pulvera pagraba Nikolaja ielā 1 restaurācija un pielāgošana M. Rotko mākslas centra izstāžu sektora funkcijām (“P. Martinsona galerija”), pieguļošās teritorijas labiekārtošana, izveidojot rekreācijas, amatnieku tirdzniecības zonas un bērnu rotaļlaukumu
- Daugavpils cietokšņa celtniecības arhīva materiālu pētniecība
- Tūrisma brošūras publikācija par Daugavpils cietoksni
- Amatnieku pārvietojamo kiosku (ratu) izgatavošana

Daugavpils un Madonas pašvaldības par projekta īstenošanu:

Martinsona mājas atklāšana Daugavpilī:

> Būtiski pieminēt, ka Daugavpils cietokšņa restaurētais Inženieru arsenāls un Martinsona māja 2022. gadā saņēma **Latvijas Arhitektūras gada balvu**.

Kā arī, jau četrus gadus norisinās starptautiskā konkursa izstāde "**Martinsona balva**", kas ir Latvijas Keramikas biennāles centrālais notikums un veltījums izcilā latviešu mākslinieka, Latvijas profesionālās un laikmetīgās keramikas pamatlicēja Pētera Martinsona, radošā darba piemiņai. Konkursa izstādē tieka aicināti piedalīties mākslinieki no visas pasaules, demonstrējot novatoriskākos paņēmienus darbā ar keramikas materiāliem, kā arī katra keramiķa individuālo māksliniecisko rokrakstu un vēstījumu.

Projekts HERITAGE.LV (2023. gads)

Savukārt, Heritage.lv projekta mērķis bija kapitalizēt un nostiprināt projekta Heritage iepriekšējo divu kārtu rezultātus. Madonas novada pašvaldības sadarbības partneri bija Daugavpils valstspilsētas pašvaldība un Rundāles pils muzejs. Tādējādi tika pārstāvēti trīs Latvijas reģioni, kas veicināja kopēju tūrisma sadarbību un attīstību.

Projekts veicināja kultūras mantojuma tūrismu programmas teritorijā, veidojot reģionālos pārrobežu tūrisma risinājumus ar augstāko potenciālu tūristu un ceļotāju skaita palielināšanai.

Projekta galvenās aktivitātes:

- Vēsturiskās rekonstrukcijas festivāla mūzikas koncerta rīkošana
- Daugavpils Marka Rotko mākslas centra Latvijas keramikas biennāles rīkošana un podestu iegāde Martinsona mājas izstādēm
- Tūristu plūsmas skaitītāju uzstādīšana pie cietokšņa vārtiem
- Tūrisma un mantojuma speciālistu pieredzes un zināšanu apmaiņas braucieni uz Rundāles pili, Cesvaines pili un Tautu kaujai veltīto vēsturiskās rekonstrukcijas festivālu Leipcigā (Vācija)
- Daugavpils cietokšņa tūrisma iespēju reklamēšana

Lielākie pasākumi 2023. gadā, kuros piedalījās projekta sadarbības partneri bija:

- 15.–16. jūlijā Daugavpilī norisinājās 6. starptautiskais vēsturiskās rekonstrukcijas festivāls "DINABURG 1812"

- 14. – 15. septembrī Rundāles pils muzejā notika starptautiskā konference “Vēsturisko dārzu un teritoriju pārvaldība un uzturēšana”, kurā piļu un muzeju pārstāvji no Baltijas jūras reģiona valstīm apsprieda jautājumus, kas saistīti ar dārzu un teritoriju vēsturi, to atjaunošanu un uzturēšanu, kā arī tūristu piesaisti un sabiedrības iesaisti

- 28. – 29. oktobrī Cesvainē norisinājās Leģendu nakts 2023 pasākums. Tā ietvaros atbraukušajiem viesiem tika piedāvāta ļoti plaša kultūras programma - Cesvaines evaņģēliski luteriskajā baznīcā tika nodrošināta ekskursija un ērģeļmūzikas koncerts, pils staļļos varēja iemēģināt roku dažādos Lietuvas amatnieku meistarstiķos, salonā “Divi torņi” piedāvājām baudīt flamenko ģitārista mūziku, Radošajā mājā muzicēja Cesvaines pūtēju orķestris. Tomēr galvenais akcents tika likts uz Cesvaines pili, kurā bez dažādām izstādēm varēja baudīt gan Samantas Tīnas akustisko koncertu “Vēstule Tev”, gan improvizāciju trio "Maijers, Čavarts un Grimms" koncertprogrammu. Lai radītu Leģendu nakts noskaņu ar gaismas instalāciju palīdzību, pils bēniņos un pagrabos darbojās SIA “DIOGENS AUDIO”.

Bez visām kopīgajām aktivitātēm, katrs no projekta partneriem iegādājās arī dažādu inventāru. Cesvaines pilij tika izgatavoti 150 jauni krēsli, kurā ir iestrādāts gravējums, kas sasaucas ar Cesvaines pils vēsturiskajā interjerā esošajiem elementiem. Īpaši radītas tika 4 vitrīnas, kuras kalpos dažādu priekšmetu eksponēšanai. Kā paliekoša vērtība, kas kalpos tūristiem, kuri vēlēsies izbaudīt tūrisma maršrutu – Daugavpils cietoksnis, Cesvaines pils, Rundāles pils ir izgatavoti bukleti divās valodās.